

РЕШЕНИЕ

№ 24848

гр. София, 21.07.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 58 състав, в
публично заседание на 12.06.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Снежанка Кьосева

при участието на секретаря Зорница Димитрова, като разгледа дело номер **1500** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и следващи от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по жалба на "Енерго-Про България" ЕАД, със седалище и адрес на управление в [населено място] срещу Решение на министъра на околната среда и водите по подадено заявление с вх. № ПВ-8/23.05.2024г., в частта, с която е постановен мълчалив отказ относно определяне на условие, при което следва да се упражнява правото на водовземане.

С жалбата се твърди, че поради универсално правоприемство всички права, задължения и фактически отношения, по които до 02.05.2024г. е било титуляр на разрешително за водовземане от повърхностни води № 01440029/11.01.2017г., продължено с Решение №134/27.06.2019г. с цел производство на електрическа енергия от ВЕЦ О., издадено от министъра на околната среда и водите, дружество "Пиринска Бистрица Енергия" ЕАД, са поети от жалбоподателя, който със заявление заявил, че желае да се ползва от правата по издаденото разрешително. Министърът на околната среда и водите постановил Решение №191/02.10.2024г., с което преиздал Разрешително за водовземане № 01440032/02.10.2024г. с титуляр дружеството-жалбоподател, но в условията за упражняване на предоставеното право не бил определен минимално допустимия екологичен отток. Иска се в преиздаденото разрешително за водовземане органът да се произнесе за условията за упражняване на предоставеното право като посочи минимално допустимия екологичен отток.

В съдебно заседание жалбата се поддържа от процесуален представител, който представя и писмени бележки. Претендира и присъждане на разноски.

Ответникът - министърът на околната среда и водите чрез упълномощен представител в

съдебно заседание, с приложен в преписката отговор и с писмени бележки оспорва жалбата като неоснователна. Твърди се, че задължение за осигуряване на минимално допустим отток не е включено в преиздаденото разрешение, тъй като същото задължение вече е вменено на оператора на язовирната стена и съоръженията към нея, а именно "Напоителни системи" ЕАД с приложено по делото Разрешително №01420032/19.04.2022г., което дружество има достъп до затворните органи на водовземните съоръжения и осигурява вода за водоползвателите от язовира. В тази връзка ответникът се позовава на чл.14, ал.5 от Наредбата за ползването на повърхностните води /Наредбата/, според който осигуряването на минимално допустим отток след язовирната стена се осъществява от собственика или оператора на язовирната стена и съоръженията към нея. Сочи се, че язовир О. е публична държавна собственост и със заповед министърът на земеделието, храните и горите е възложил на "Напоителни системи" ЕАД функциите на оператор на язовирните стени на 21 броя язовири, вкл. на язовир О., включващи възложени дейности за осъществяване на техническа и безопасна експлоатация.

Софийска градска прокуратура не участва в производството.

Съдът, като взе предвид събраните по делото доказателства, прие за установено следното:

Издадено Разрешително за водовземане от повърхностни води № 01440029/11.01.2017г., продължено с Решение №134/ 27.06.2019г. с цел производство на електрическа енергия посредством ВЕЦ О., от министъра на околната среда и водите, с титуляр дружество "Пиринска Бистрица Енергия" ЕАД. С решението е изменен крайният срок на действие на разрешителното - до 29.08.2029г.

Дружество "Енерго-Про България" ЕАД, със седалище и адрес на управление в [населено място] със заявление с вх. № ПВ-8/23.05.2024г., адресирано до министъра на околната среда и водите, на основание чл.79, ал.2 във вр. чл.79, ал.1, т.3, пр.2 от Закона за водите /ЗВ/ е заявило намерение да се ползва от правата по разрешително № 01440029/11.01.2017г., продължено с Решение №134/27.06.2019г.. Със заявлението е представено удостоверение от Агенция по вписванията в уверение на това, че считано от 02.05.2024г. дружество "Пиринска Бистрица Енергия" ЕАД е преобразувано чрез вливане в дружество "Енерго-Про България" ЕАД.

С Решение №191/02.10.2024г. на основание чл.79, ал.3 от ЗВ, министърът на околната среда и водите е прекратил действието на Разрешително № 01440029/11.01.2017г., издадено от министъра на околната среда и водите на "Пиринска Бистрица Енергия" ЕАД и е преиздал разрешително на името на "Енерго-Про България" ЕАД, което е неразделна част от решението. Разрешителното е с № 01440032/ 02.10.2024г./л.21/.

Решението е съобщено на жалбоподателя на 04.10.2024г. Жалбата е подадена на 18.10.2024г..

В преписката е приложено Разрешително №01420032/19.04.2022г. за водовземане от повърхностен воден обект язовир О. на "Напоителни системи" ЕАД /л.55 и сл./. Представена е заповед № РД09-985/22.12.2017г./л.33/ на министъра на земеделието, храните и горите, с която на основание чл.14 и чл.16, ал.5 от Закона за държавната собственост и чл.138в, ал.1 от ЗВ на "Напоителни системи" ЕАД е възложено да изпълнява функциите на оператор на язовирна стена на язовирите по т.1, между които е и язовир О.. /л.36/. Като доказателства са представени и графици за различни месеци на 2025г. за използване на водите на комплексните и значими язовири.

По искане на жалбоподателя съдът допусна и прие неоспорено от страните заключение на съдебно-техническа експертиза, изпълнена от вещото лице Ю. С.. Експертът е посетил язовир О. и се е запознал с част от съоръженията, а именно турбините на ВЕЦ О. и енергогасителя, както и мястото където се заустват (оттичат) в руслото на река О. изпълнено като отводящ канал

филтрираните води под язовирната стена уловени от каптажния тунел. От МОСВ вещото лице получило копие от схема на язовир О. и прилежащите към него съоръжения, заедно с двата ВЕЦа, и писмо изх.№ АД-07-25-12#5/26.2.2025 г на „Напоителни системи“ относно общото количество вода, която се оттича в руслото на река О. без да работи ВЕЦ О. през м.януари 2025г., в което не е отразено по какъв начин, с какви измервателни средства и къде са измервани описаните количества вода. Експертът констатира, че описаните водни количества в писмото се различават значително от тези, които установил приблизително при извършения от него оглед на 20.5.2025г. на мястото където се заустват тези води. Заключение е: В разрешително № 01420032/19.4.2022г. издадено на „Напоителни системи“ ЕАД не са определени конкретно техническите средства (вида на измервателните уреди и способа, по който ще се извършва измерването) чрез които ще се осъществява и измерва изпусканото количество води от язовир О. (минимално необходимия отток). В раздела „Задължения за провеждане на собствен мониторинг“ в разрешителното в т.1 - „...да се измерват с монтирани измервателни устройства, отговарящи на изискванията на ЗИ“ и Наредба за средствата за измерване, които подлежат на метрологичен контрол не се упоменава какви конкретно са. Също така е записано използваните водни обеми да се измерват общо за обществено водоснабдяване за напояване на земеделски култури, за водоснабдяване за други цели и за производство на електроенергия посредством ВЕЦ К.

Според заключението посредством затворния орган на основния изпускател на язовир О. на практика не е възможно технически да се подава минималния допустим отток в река О. след язовирната стена тъй като процеса на итерация е едно повторение (операция) от една страна, като подаване посредством затворния орган на основния изпускател на минималния допустим отток в река О. се извършва в режим на постоянна промяна на основните параметри и по-конкретно водното налягане, тъй като налягането в основния изпускател е една променяща се величина в зависимост от котата на горното ниво на водата в язовира. При по-висока кота се увеличава налягането в основния изпускател и от там през него водата преминава с по-голяма скорост, напр. не 5, а 6 м/сек. И обратно: при по-ниска кота водата преминава с по-малка скорост и преминаващите съответно водни количества променят обема си. Като производна на това се променят и водните количества за минималния допустим отток в река О.. Също така при това водоизпускане е възможно в определени периоди да се формират корелационни процеси в зависимост от случайни величини които в определен период да бъдат във взаимна връзка като например при много високи води, които ще прелеят през преливния ръб при постъпване в язовира на извънредно голямо количество води вследствие на природни бедствия. В този случай изпусканото през основния изпускател водно количество се смесва с високите води преминаващи през преливника от отводящия канал и двете водни количества не може да бъдат разделени. В писмо с изх.№ АД-07-25- 12#5/26.2.2025г. от „Напоителни системи“ до МОСВ е записано, че се получават загуби от неуплътнение на основния изпускател (около 0.600 куб м/сек) без да се конкретизира при каква кота на водното ниво в язовира. Съгл. чл. 53 от Закона за водите, приложение 1, МОСВ определя годишен и месечни режимни графици утвърдени от министъра като неразделна част от разрешителното за водовземане. Тъй като в месечните графици количествата на вода определени за водовземане са различни, а не константна величина по този начин се променя периодично още един от основните параметри. Така изпусканото водно количество посредством затворния орган на основния изпускател на язовир О. не може да бъде използвано от „Енерго Про България“ ЕАД, тъй като подаваните водни количества към двете турбини на ВЕЦ О. се извършва от място преди основния изпускател на язовир О.. Предвид описаното до тук експертът е дал заключение, че не може да се контролира непрекъснато и равномерно изпускане на вода от затворния орган на основния изпускател на язовир О., и че не би

могло да се изпълни и в частност изискването записано в §125 от ПЗР към ЗИД на ЗВ /ДВ,бр. 98 от 2018г., в сила от 11.08.2006г./ като процент от изпусканото водно количество през основния изпускател за екологичния отток на река О. и също така да се осигурят стабилни постоянни водни обеми за другите водоползватели на водите от язовир О. съобразно законоустановените изисквания.

ПРАВНА СТРАНА

Жалбата е допустима. Подадена е в законоустановения срок от лице с обоснован правен интерес.

Разгледана по същество жалбата е основателна.

Решение №191/02.10.2024г. и разрешително №01440032/02.10.2024г., което е неразделна част от решението са издадени от компетентен орган в съответствие с разпоредбите на чл.79, ал.3 във вр. с чл.52, ал.1, т.1 от ЗВ – министърът на околната среда и водите.

Съгласно чл.56, ал.1 и ал.2 от ЗВ разрешителното за водовземане съдържа условия, при които се предоставя правото на водовземане от съответния воден обект. Условието, при които се издават разрешителните се определят с наредбите по чл.135, ал.1, т.1, т.1а и т.2 от ЗВ и се оформят като приложение – неразделна част от разрешителното. Чл.56, ал.1 и ал.2 от ЗВ изброява изчерпателно елементите, които разрешителното за водовземане трябва да съдържа. Тази норма е императивна и всеки един от посочените елементи е задължителен. Условието по чл.56, ал.2, т.2 от ЗВ - минимално допустимия отток в реката - при водовземане от повърхностни води, е нормативно предвидено и е обосновано от целта на водовземането. В конкретния случай липсва произнасяне от административният орган в разрешително №01440032/02.10.2024г. за условието по чл.56, ал.2, т.2 от ЗВ, макар да е бил сезиран за това с процесното заявление.

Съгласно чл.62, ал.1 от АПК преди изтичане на срока за обжалване административният орган може да отстрани допуснати непълноти в акта. Следователно преди изтичане на срока за обжалване органът е могъл да отстрани допуснатите непълноти в издадения административен акт, касаещи условието по чл.56, ал.2, т.2 от ЗВ. Жалбоподателят не е разполагал с правна възможност да направи искане за допълване на акта. За жалбоподателя е предвидена възможност да обжалва мълчалив отказ на органа да се произнесе по цялото искане. В този смисъл определение по адм.д. № 7098/2012г. по описа на ВАС, определение № 10039/2012г. по описа на ВАС и др.. В случая е формиран мълчалив отказ, тъй като министърът на околната среда и водите е компетентният орган да издаде разрешителното, приел е, че са налице условията за издаването му, а условието по чл.56, ал.2, т.2 от ЗВ е задължителен елемент от съдържанието на разрешителното. Мълчаливият отказ е оспорен в предвидения в закона срок. Жалбата е основателна.

Ответникът се е позовал на разпоредбата на чл.14, ал.5 от Наредбата за ползването на повърхностните води, според която осигуряването на минимално допустим отток след язовирната стена се осигурява от собственика/оператора на язовирната стена и съоръженията към нея, ако в условията по издадени разрешителни не е определено друго отговорно лице, чрез ВЕЦ, чрез основен изпускател или чрез други съоръжения. Аргументите са неоснователни, тъй като с посочената разпоредба не се отменя заложеното в чл.56, ал.2, т.2 от ЗВ условие, което следва да се отрази в издаденото разрешително. Освен това с чл.14, ал.5 от Наредбата е предвидено евентуално задължение за собственика/оператора на язовирната стена и съоръженията към нея под условие, само „ако в условията по издадени разрешителни не е определено друго отговорно лице, чрез ВЕЦ, чрез основен изпускател или чрез други съоръжения“.

Нормативно предвидените условия с чл.56, ал.1 и ал.2 от ЗВ осигуряват заложената цел със ЗВ

да се осигури интегрирано управление на водите в интерес на обществото и за опазване на здравето на населението, както и да се създадат условия за осигуряване на достатъчно количество и добро качество на повърхностните и подземните води за устойчиво, балансирано и справедливо водоползване. Със заключението на вещото лице се установява, че при съществуващото положение не може да се контролира непрекъснато и равномерно изпускане на вода от затворния орган на основния изпускател на язовир О., и че не би могло да се изпълни и в частност изискването записано в §125 от ПЗР към ЗИД на ЗВ /ДВ,бр. 98 от 2018г., в сила от 11.08.2006г./ като процент от изпусканото водно количество през основния изпускател за екологичния отток на река О. и също така да се осигурят стабилни постоянни водни обеми за другите водоползватели на водите от язовир О. съобразно законоустановените изисквания. При тези данни не само от нормативната уредба, но и от съществуващото положение следва необходимостта в процесното разрешително да се отрази и условието по чл.56, ал.2, т.2 от ЗВ.

При този изход на спора основателна е претенцията на жалбоподателя за присъждане на направените по делото разноски в размер на 2597,00 лв., от които 1440,00 лв. за заплатен адвокатски хонорар, 50,00 лв. за платена държавна такса и 1107,00 лв. за хонорар на вещото лице. Възражение за прекомерност не е направено.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2 и чл.173, ал.2 от АПК, СЪДЪТ

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ мълчалив отказ на министъра на околната среда и водите, формиран по заявление с вх. № ПВ-8/23.05.2024г., подадено от „Енерго Про България“ ЕАД, със седалище и адрес на управление в [населено място], в частта, касаеща произнасяне за условието по чл.56, ал.2, т.2 от ЗВ.

ИЗПРАЩА преписката на министъра на околната среда и водите за произнасяне по заявление с вх. № ПВ-8/23.05.2024г., подадено от „Енерго Про България“ ЕАД, със седалище и адрес на управление в [населено място], в частта, касаеща произнасяне за условието по чл.56, ал.2, т.2 от ЗВ.

ОСЪЖДА министерство на околната среда и водите да заплати на „Енерго Про България“ ЕАД, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление в [населено място] сумата 2597,00 лв., разноски по делото.

Решението може да се обжалва в 14-дневен срок пред Върховен административен съд, считано от съобщаването му.

СЪДИЯ: